

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200303044

Vår ref
200307002-4/OLE/TOB

Dato
09.03.2004

Forslag til ny lov om skogbruk - Høringsuttalelse

Det vises til brev datert 04.12.03 fra Landbruksdepartementet, hvor man ber om eventuelle merknader til et høringsnotat med forslag om ny lov om skogbruk.

Et av formålene med den nye loven er å stimulere til verdiskaping med grunnlag i skogressursene. Et sentralt siktemål med lovforslaget er å etablere et mer moderne og juridisk funksjonelt rammeverk for forvaltning av skogressursene. Et hovedprinsipp i lovforslaget er at skogeierne primært har ansvaret for skogressursene og at miljøverdiene blir forvaltet i samsvar med loven og de forskrifter som er hjemlet i loven.

Generell merknad

Det er positivt at hensynet til verdiskapingen skal være en grunnleggende premiss i formålsparagrafen i ny lov om skogbruk og for forvaltning av skogressursene for fremtiden. Det er imidlertid også nødvendig at næringen kan drive lønnsomt og er konkurransedyktig.

I høringsnotatet savner vi en nærmere redegjørelse for utviklingen i skogbruksnæringen, herunder sysselsettingsutviklingen, næringen verdiskaping, produktivitets- og lønnsomhetsutvikling, konkurranseforhold i markedene og andre utfordringer som kan ha betydning for å realisere verdiskapingen i næringen. For å underbygge og sannsynliggjøre at forslaget til ny skogbrukslov har en god innretning for å stimulere verdiskapingen, synes en slik redegjørelse hensiktsmessig.

Vi synes også at det er positivt at man legger stor vekt på at skogeierne primært må ha ansvar for forvaltning av skogressursene. Det er dessuten positivt at forslaget til ny lov har som formål å være en forenkling av gjeldende lovgivning om skogbruk.

Bestemmelsene som foreslås i utkast til ny lov, gir i all hovedsak rammer for bruk og forvaltning av skogen, samtidig som det i en rekke bestemmelser er gitt hjemmel for å

utarbeide forskrifter som åpner for å regulere skogbruket mer detaljert dersom det er nødvendig. Hvordan disse forskriftene blir utformet vil således kunne ha stor betydning for om loven faktisk innebærer forenkling og gode rammebetingelser for verdiskaping i skogbruksnæringen.

Hensynet til miljø og bærekraftig utvikling

I likhet med eksisterende lov innebærer lovforslaget at skogeierne skal ta hensyn til miljøverdiene i skogen. Skogeieren skal ha oversikt over miljøverdiene i skogen sin, og plikter å ta hensyn til dem ved gjennomføring av skogbrukstiltak. Kommunen vil på samme måte som i dag, ha muligheter for å nekte eller sette vilkår for hogst og andre skogbrukstiltak for å hindre store negative effekter på miljøverdier. Lovforslaget gir hjemmel for å fastsette en miljøforskrift som vil komme straks den nye loven er vedtatt.

Det fremgår av høringsnotatet at ved behandlingen av skogmeldingen i 1999 sa Stortinget nei til en slik forskrift ved å vise til Levende Skog-arbeidet. Nå er i praksis hele skogbruket sertifisert etter disse standardene, og systemet er stadig blitt forbedret.

Vi mener at det er viktig at en ny miljøforskrift ikke må ha så detaljerte regler at den eventuelt bidrar til å svekke næringens eget miljøansvar. Det er etter vår vurdering også viktig at en slik forskrift innebærer størst mulig forutsigbarhet og mest mulig lik praksis med hensyn til kommunens forvaltning av fremtidig forskrift.

Om foryngelse etter hogst

Lovforslaget innebærer en ny paragraf om foryngelse etter hogst. Forslaget innebærer en 3 års frist for å tilrettelegge for tilfredsstillende foryngelse. Det vil bli laget en ny forskrift om dette parallelt med iverksetting av den nye loven.

Vi ser at det kan være argumenter for dette blant annet for å sikre fremtidig virketilgang fra skogen. Høringsforslaget tyder imidlertid på at det i utgangspunktet er tenkt å definere tilfredsstillende foryngelse strengt, og det synes uklart om man vil ta hensyn til om investeringene er økonomisk lønnsomme eller ikke. Etter vår vurdering bør hensynet til lønnsomhet inngå som en viktig premiss for praktisering av foryngelse etter hogst. I den forbindelse viser vi også til at avvirkningen av skog i dag ligger på om lag halvparten av årlig brutto tilvekst og at ressursituasjon anses som god. Dette forholdet underbygger for øvrig vårt poeng ovenfor om en nærmere analyse av næringen med sikte på å underbygge at tiltakene har en god innretning med sikte på å stimulere verdiskapingen.

Skogfond

Etter gjeldende lov skal skogeierne betale inn en skogavgift. Det er en tvungen fondsavsetning som gjelder alt salg av tømmer med videre. Det fremgår at ordningen med skogavgift er et bærende element i virkemiddelbruken i skogpolitikken og Landbruksdepartementet ønsker å videreføre ordningen. Det foreslås imidlertid at ordningen endrer navn til avsetning til skogfond fordi dette ikke er en avgift til staten. Innbetalingen til skogfondet skal ikke være lavere enn 2 pst. av brutto salgsverdi av virket, men kan settes høyere. Skogfondet skal i første rekke brukes til å fremme skogkultur, skogbruksplanlegging, skogproduksjon og tiltak som tar sikte på å sikre viktige miljøkvaliteter i skogen.

Vi har merket oss at Landbruksdepartementet anser ordningen som viktig. Etter vår vurdering synes det likevel hensiktsmessig at man i det videre arbeid redegjør mer grundig for hvilken betydning ordningen har for å stimulere skogsnæringens konkurransekraft og verdiskapingsevne.

Forskningsavgift

Det foreslås en hjemmel i forslaget til ny skoglov for at Landbruksdepartementet kan vedta at det skal betales en avgift til fremme av forskning og utvikling i skogbruket og dermed ikke i en egen lov slik som i dag. Det legges opp til å fastsette nærmere regler om innbetaling, bruk og forvaltning og hvor lang periode den kan kreves inn. Avgiftsnivået utgjør i dag 0,50 kr pr. fastkubikkmeter skogvirke.

En slik avgift kan i prinsippet virke begrensende på skogbruksnæringens økonomiske handlingsrom. Vi har imidlertid merket oss at skogeierorganisasjonene er enig i at det bør være en slik avgift i noen år. Det er etter vår vurdering viktig at skogeierorganisasjonene får betydelig innflytelse på fastsettelsen av nivået på avgiften, perioden for innkreving og bruken av forskningsmidlene.

Om utarbeidelse av forskrifter

Lovforslaget inneholder flere forskriftshjemler, og noen forskrifter skal utarbeides parallelt og settes i kraft samtidig med loven. Vi vil i den forbindelse be om at man i forkant av eller i forbindelse med forskriftsarbeidet tar kontakt med kompetansegruppen for konsekvensanalyser, ORAKEL, i Nærings- og handelsdepartementet.

Om meldeplikt

Vi har merket oss at det foreslås meldeplikt når det er nødvendig for å holde kontrollen med praktiseringen av bestemmelsene i loven. Kommunen eller annen skogmyndighet kan fastsette at det skal være meldeplikt for all hogst og alle tiltak knyttet til forynging og stell av skog.

Vi forutsetter at meldeplikten ikke gjøres for omfattende og byråkratisk og bare benyttes der kontroll er nødvendig og at kontrollen ikke går lenger enn det som er nødvendig for å oppfylle lovens formål. I denne sammenheng vises det til lov 6. juni 1997 nr. 35 om Oppgaveregisteret § 4 om melding til Oppgaveregisteret når nye oppgaveplikter settes i kraft eller eksisterende oppgaveplikter endres og til følgende prinsipper for forenklingsarbeid i "Et enklere Norge"-programmet:

- Det offentlige skal aldri be om flere opplysninger enn det som faktisk blir/vil bli brukt.
- Den næringsdrivende skal aldri rapportere samme opplysninger flere enn én gang.
  - (i) Det offentlige skal tilby enklest mulig rapporteringsmåte.
  - (ii) Det skal være et rimelig forhold mellom den nytten det offentlige har av rapporteringen og den byrden som pålegges den næringsdrivende.

Etter bestemmelsen i loven skal skogeier sende melding senest 3 uker før tiltaket er tenkt satt i verk og tilbakemelding fra kommunen skal være mottatt før tiltaket kan utføres. Vi mener at

det bør fastsettes en frist for når kommunen skal gi tilbakemelding. For å sikre forutberegnelighet for skogeier om hvorvidt og når et tiltak kan iverksettes, bør det i loven settes en frist på en slik måte at tiltaket kan settes i verk dersom kommunen ikke har gitt tilbakemelding innen fristen.

Vi ser av merknadene til bestemmelsen at dette har vært diskutert, men at Landbruksdepartementet mener at en slik ordning ikke vil være forsvarlig. Dette er imidlertid ikke utdypet nærmere.

For skogeier er det viktig å få en rask avklaring om og eventuelt når tiltaket kan settes i verk. Vi mener derfor at bestemmelsen likevel bør endres slik at kommunene i hvert fall må gi en tilbakemelding til skogeier innen en fastsatt frist.

Med hilsen

Morten Berg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Eivind Nordtorp
fung. avdelingsdirektør